

Streetart: illegaal? Lesontwerp

0 Gegevens

Naam van de school: _____

Klas type:

vmbo, havo of vwo

Aantal leerlingen:

20 tot 30 leerlingen

Aantal lessen:

1 les van 45 tot 60 minuten

1 Inleiding

Beginsituatie:

Leerlingen weten wat street art is. Leerlingen weten nog niet het verschil tussen streetart en graffiti. Illegaliteit in streetart/graffiti is nog niet behandeld.

Aanleiding:

Een eventueel bezoek naar het Street Art museum in Amsterdam Noord. De opdracht zou ook een brug kunnen slaan tussen de kunstvakken en maatschappijleer.

2 Opdracht en benodigdheden

Bijgeleverd zijn een aantal stellingen over illegaliteit in straatkunst om de discussie aan te wakkeren. Het behandelen van deze stellingen kan op de volgende 3 manieren.

Algemene benodigdheden:

Beamer/digibord, powerpoint(bijgeleverd), lijst met stellingen (bijgeleverd).

Optie 1: De insprong discussie

Extra benodigdheden: 5 stoelen.

Deze opdracht is iets uitdagender omdat de leerlingen de discussie zelf moeten aandrijven en zorgen dat de argumenten relevant zijn. Wij raden deze opdracht aan voor klas 3 of hoger.

De klas staat in een groep aan de ene kant van de klas. Aan de andere kant staan 5 stoelen. Wijs 4 leerlingen aan die op de stoelen mogen gaan zitten. De 5de stoel blijft leeg. Deze 4 leerlingen krijgen een stelling waarover ze moeten discussiëren. Als een andere leerling iets wil inbrengen steekt hij/zij zijn/haar vinger op. Vertel de leerling dat hij/zij op de stoel mag gaan zitten. De leerling die nu op de laatste stoel zit staat op en gaat weer in de groep staan. De leerlingen die nog zitten schuiven allemaal een plekje door, zodat de eerste plek

weer vrij is. Laat deze leerlingen weer kort discussiëren en kies dan weer een nieuwe leerling uit. Dit proces wordt herhaald tot de volgende stelling.

Optie 2: Boompje verwisselen

Extra benodigheden: Genoeg ruimte voor alle leerlingen om tegelijkertijd rond te lopen.

Markeer die duidelijke plekken in de klas (Bomen). Een plek voor de leerlingen die het met de stelling eens zijn, een plek voor de leerlingen die twifelen en een plek voor de leerlingen die het met de stelling oneens zijn. Geef een van de bijgevoegde stellingen. Vervolgens kiest iedere leerling een van de drie plekken in de klas (Eens, Oneens, Twijfel). Zodra alle leerlingen een plekje hebben gevonden vraag je aan iemand uit de groep voor 'eens' en iemand uit de groep van 'oneens' om zijn/haar mening te beargumenteren. Vraag vervolgens aan de twijfel groep of iemand van mening is veranderd door deze argumenten. Geef hierna weer een nieuwe stelling.

Voor een hogere klas/niveau is het leuk om de volgende extra uitdaging toe te voegen: Nadat iedere leerling een boom/plek in de klas heeft gekozen kies je twee leerlingen (Één uit de 'oneens' groep en één uit de 'eens' groep). Laat deze leerlingen kort met elkaar debatteren over het onderwerp. Vraag nu aan de twijfel groep met wie ze het het meest eens zijn. De leerlingen van 'Twijfel' lopen allemaal naar de kant waar ze het het meest mee eens zijn. De kant die de meeste twijfelaars heeft weten over te halen wint een kleine prijs.

Optie 3: Knikkers in een vaas

Extra benodigheden: 2 of 3 vazen afhankelijk van het niveau van de opdracht, 1 knikker per leerling (of iets anders om de stem mee aan te geven).

Op het bureau staan 2 vazen. Een 'eens' vaas en een 'oneens' vaas. Alle leerlingen krijgen een knikker (Kan eventueel ook met gummetjes, bekertjes water, enz). Geef een stelling. Vervolgens gooien alle leerlingen hun knikker in een van de twee vazen, afhankelijk of ze het ermee eens of oneens zijn. Als alle leerlingen dit gedaan hebben gaan ze weer rustig op hun plek zitten. Er is nu duidelijk te zien of het merendeel het eens is of oneens, of dat de meningen erg verdeeld zijn. Dit is een fijne manier waarop alle leerlingen anoniem hun mening kunnen geven. Vraag wie van de leerlingen zijn/haar mening nog wil toelichten en wijst dan iemand aan die zijn/haar vinger opsteekt.

Voor een hogere klas/niveau is het leuk om de volgende extra uitdaging toe te voegen: Voeg een derde vaas toe: De 'twijfel' vaas. Geef een stelling. De leerlingen gooien hun knikker in een van de vazen. Als een leerling het niet weet gooit hij/zij zijn/haar knikker in de twijfel vaas. Kies twee leerlingen uit (Een leerling die zijn/haar knikker in de 'eens' vaas heeft gegooid en een leerling die zijn/haar knikker in de 'oneens vaas heeft gegooid). Laat deze leerlingen kort met elkaar debatteren. Beide leerlingen krijgen twee keer de beurt. één keer om hun keuze te beargumenteren en één keer om de argumenten dan de tegenpartij te weerleggen. Laat de leerlingen die hun knikker in de 'twijfel' vaas hebben gegooid hun knikker er weer uit halen en laat ze deze knikker in de vaas van de persoon waar ze het het meest mee eens zijn gooien.

3 Leerdoelen

1. De leerling kan zijn mening geven over straatkunst met betrekking tot het illegale aspect.
2. De leerling kent aan het einde van de les het verschil tussen straatkunst en graffiti en kan dit onder woorden brengen/uitleggen aan anderen.
3. De leerling heeft kennis gemaakt met graffiti en streetart.

4 Uitgangspunten

Raakvlakken met de leefwereld van de leerlingen: De leerlingen zijn op een leeftijd dat graffiti interessant begint te worden. Het is een spannend onderwerp dat de leerlingen uit zal dagen er hun mening over te vormen. Vaak beginnen graffiti artists op jonge leeftijd interesse te tonen in deze kunstvorm.

Verband tussen (actuele) professionele kunst en kunstzinnige activiteit leerlingen:

In deze les maken leerlingen kennis met verschillende vormen van graffiti. Graffiti is een vorm van zelfexpressie die vandaag de dag nog steeds populair is. Het is een vorm van kunst die geen deel uitmaakt van de grote museum kunst en ook niet in de entertainment of design industrie thuishoort. Door deze les krijgen leerlingen een breder beeld van wat als kunst kan worden beschouwd. Ze krijgen ook twee voorbeelden van hedendaagse graffiti artists te zien.

Belangrijke begrippen/ theorieën: Straatkunst, graffiti, illegaliteit, tag, piece, reverse graffiti.

5 Beoordelingscriteria

- De leerling dient actief deel te hebben genomen aan de discussie over graffiti. Hierbij is het belangrijk dat ze kunnen vertellen *waarom* ze iets vinden en dat hun mening verder gaat dan bijvoorbeeld "Ik vind het wel mooi" of "Ik vind het niet leuk".
- De leerling heeft laten zien dat ze de besproken termen begrijpen.

Als alle leerlingen aan het woord komen tijdens de les is het vrij makkelijk om deze criteria te toetsen. Voor schriftelijke toetsing zou ook een kort reflectieverslag aan de les kunnen worden toegevoegd waarin de leerling beschrijft welke (nieuwe) meningen hij/zij heeft ontwikkeld met betrekking tot graffiti en illegaliteit. Ook zouden ze een korte uitleg kunnen schrijven over de behandelde begrippen.

7 Benodigdheden

Algemene benodigdheden:

Beamer/digibord, powerpoint(bijgeleverd), lijst met stellingen (bijgeleverd).

Extra benodigdheden per opdracht:

De insprong discussie

5 stoelen.

Boompje verwisselen

Genoeg ruimte voor alle leerlingen om tegelijk heen en weer te lopen.

Knikkers in een vaas

2 of 3 vazen afhankelijk van het niveau van de opdracht, 1 knikker per leerling (of iets anders om de stem mee aan te geven).

Over de Powerpoint

In de powerpoint staat aanvullende informatie over het onderwerp. onder elke slide staan aantekeningen over wat de docent erbij zou kunnen vertellen. Ook is er een slide voor elke versie van de discussie opdracht (de slides met de rode, de blauwe en de groene band). Als de docent gekozen heeft welke opdracht hij/zij gaat uitvoeren dient hij/zij de andere twee slides te verwijderen en eventueel aanpassingen te maken in de gekozen opdracht slide.

8 Lesplanning per onderdeel

Lesonderdeel	Onderwijsactiviteit (docent)	Leeractiviteit (leerling)	Media/materiaal	Tijdsduur
Introductie	Lesdoel aangeven en lesplanning vertellen	Luisteren naar de docent	geen	5 min
Filmpje en powerpoint	Filmpje laten zien en powerpoint presentatie geven	Luisteren naar de docent	Powerpoint /filmpje	15 min

Opdracht uitvoeren	Stellingen benoemen en opdracht begeleiden	Lokaal voorbereiden op de opdracht, deelnemen aan de opdracht en discussies die daar uit voort komen	lijst met stellingen en opdracht specifieke materialen (zie7: benodigdheden)	20-30 min
Klassikale afsluiting	Leerlingen laten opruimen en klassikaal bepalen of het lesdoel is behaald	Opruimen en deelnemen aan de klassikale bespreking		10 min